

واکاوی چگونگی نهضت شعوبه و پیامدهای ناشی از وقوع آن

فاطمه رامین^۱، افسانه رامین^۲

۱- کارشناسی ارشد تاریخ ایران باستان، دانشگاه آزاد اسلامی

۲- ادبیات فارسی، مرکز آموزش عالی شهید مطهری کرمانشاه

چکیده

وقوع جنبش شعوبه بدون شک یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین حوادث فرهنگی و اجتماعی عصر پس از دوران تثبیت دین اسلام بود. چنین جنبشی که در پس نابرابری‌های اجتماعی بین اعراب و موالی و عمدتاً توسط ایرانیان طراحی و پایه‌ریزی شد، به مرور زمان توانست جریان قدرتمندی را تشکیل دهد که دامنه آن تا سال‌ها و حتی سده‌های بعد نیز حیات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جهان اسلام را تحت تأثیر خود قرار داد. دستگاه خلافت عباسی چه تأثیری بر گسترش این جریان عظیم فکری و فرهنگی نهاد. یافته‌هایی که در پس پژوهش‌های پیشین این پرسش به دست آمده نشانگر آن است که خلافت عباسی به سبب شرایط خاص سیاسی عصر خود و همچنین نفوذ تدریجی ایرانیان در دستگاه خلافت عباسی، محیط و بستر مناسبی را در جهت رشد و اعتلای این جریان به وجود آورده است، به طوری که عقاید شعوبی در این دوره به تدریج مرزهای خلافت عباسی را درنوردید و آوازه آن در گوشه و کنار ولایات جامعه اسلامی شنیده شد. روش تحقیق پژوهشگر در این زمینه با توجه به ماهیت موضوع، روش تحقیق تاریخی است. محقق سعی دارد با توجه به منابع دست اول و همچنین آثاری که اکنون در این باب نوشته شده است به تبیین و تحلیل حوادث و اتفاقات تاریخی در این زمینه بپردازد.

واژگان کلیدی: خلافت عباسی، ایرانیان، اعراب، جنبش شعوبه